

ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΤΡΑΥΜΑΤΟΣ: ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΟ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΤΡΑΥΜΑ

Χαρά Αλεξανδρή, Κλινική Ψυχολόγος MSc, Θεραπεύτρια Οικογένειας, Ομαδική Αναλύτρια, Συντονίστρια Ομάδων Θεωρίας και Εποπτείας στη ΗΟΡΕinGA

Περίληψη

Οι κοινωνικές επιστήμες επιδεικνύουν ένα συνεχώς αυξανόμενο ενδιαφέρον αναφορικά με τις επιπτώσεις των πολεμικών συγκρούσεων μεταξύ κρατών ή εθνοτικών ομάδων στα άτομα, στις οικογένειες και στην κοινωνία εν γένει. Τα συλλογικά τραυματικά βιώματα γίνονται φορέας ταυτότητας αλλά και υπερευαισθησίας για τα άτομα και τις ομάδες επί πολλά έτη – μάλιστα το είδος της συλλογικής διεργασίας που επιστρατεύει μια κοινωνία έχει συνέπειες στην ατομική διεργασία. Η κατασκευή της μνήμης αποτελεί σημαντική παράμετρο στη διεργασία του τραύματος η οποία επιτελείται σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο και είτε ευοδώνει την ανθεκτικότητα είτε την υποσκάπτει. Το συλλογικό τραύμα που διαταράσσει την αντίληψη μιας συλλογικότητας σχετικά με την ίδια την ταυτότητά της συνιστά το πολιτισμικό τραύμα. Στην παρουσίαση αυτή γίνεται απόπειρα να προσεγγιστεί η έννοια του ψυχικού τραύματος τόσο από συλλογική όσο και από πολιτισμική πλευρά, αλλά και να διαυγαστεί ο μηχανισμός διαγενεακής μετάδοσης της τραυματικής εμπειρίας που κατέχει κυρίαρχη θέση και σημασία στην τομή των δύο επιπέδων ψυχικού τραύματος.